

OPMANDSKENDELSE

i

Faglig Voldgift

(FV 2012.0053)

Fagligt Fælles Forbund og FOA

(advokat Peter Nisbeth)

mod

KL

for

Vestforbrænding

(advokat Christian K. Clasen)

Afsagt den 23. januar 2014

1. Parternes uoverensstemmelser

Der er mellem parterne tvist om, hvorvidt Vestforbrænding er forpligtet til at ansætte driftsassistenten i henhold til KL-overenskomsterne for henholdsvis specialarbejdere og for kedel-, maskin- og motorpassere, uanset hvilken uddannelsesmæssig baggrund den enkelte ansatte har.

2. Sagens indbringelse for og behandling ved faglig voldgift

Klager har afgivet klageskrift af 9. marts 2012 med bilagene A - Y. Indklagede afgav den 12. oktober 2012 svarskrift vedlagt bilagene 1-13. Klager afgav replik af 14. januar 2013, og indklagede afgav duplik den 12. november 2013 med bilagene 14 – 17.

Sagen blev mundtligt forhandlet den 18. november 2013 for en faglig voldgiftsret med følgende partsudpegede medlemmer:

Udpeget af klager: David Gibson, 3F, og Carsten Thuelund, FOA.

Udpeget af de indklagede: Konsulent Finn Bjørn, KL, og konsulent Jesper Lykke Christensen, KL.

Som opmand er udpeget undertegnede højesteretsdommer Jytte Scharling.

Voldgiftsretten har i forbindelse med hovedforhandlingen besigtiget produktionsområdet på Vestforbrænding.

Der blev under den mundtlige forhandling afgivet forklaring af René de Palo, Arne Hansen, Eva Bo Christensen, Inge Espensen, Henrik Ørnebjerg og Jakob Reinholt.

Sagen blev fra klagers side procederet af advokat Peter Nisbeth og fra indklagedes side af advokat Christian K. Clasen.

Da der efter forhandling og votering ikke blandt de af parterne valgte medlemmer af voldgiftsretten kunne opnås enighed om eller flertal for en afgørelse, træffes afgørelsen af opmanden.

De partsudpegede medlemmer erklærede sig indforstået med, at kendelse afsiges uden fuldstændig sagsfremstilling.

3. Påstande

Klager, Fagligt Fælles Forbund og FOA, har nedlagt følgende påstande:

1. Indklagede skal anerkende, at principaftale af 8. oktober 2003 ikke kan opsiges endeligt af indklagede – subsidiært at aftalen alene kan opsiges af KL, som er part i aftalen.
2. Indklagede skal anerkende, at uanset om voldgiftsretten måtte finde, at principaftalen er opsagt eller kan opsiges, er indklagede forpligtet til at ansætte driftsassistenten i henhold til KL-overenskomsterne for henholdsvis specialarbejdere og for kedel-, maskin- og motorpassere med tilhørende lønaftaler indgået lokalt for driftsassistenten, uanset hvilken uddannelsesmæssig baggrund den enkelte ansatte har.

Indklagede, KL for Vestforbrænding, har påstået frifindelse.

4. Sagsfremstilling, overenskomstgrundlag m.v.

Vestforbrænding er et interessentskab, der ejes af 19 kommuner på Sjælland. Værkets anlæg til forbrænding af affald, der er landets største, producerer elektricitet og fjernvarme.

Vestforbrænding blev taget i brug i 1970 og producerede oprindeligt alene fjernvarme. I tiden indtil 1999 blev i alt 4 forbrændingsovne taget i brug. I 1999 tog Vestforbrænding anlæg 5 i brug. Dette anlæg er et kraft/varmeanlæg, der producerer såvel elektricitet som fjernvarme. Samtidig blev de to først etablerede anlæg nedtaget. I 2005 blev anlæg 6, der også er et kraft/varmeanlæg taget i brug, og samtidig ophørte driften af de øvrige anlæg, bortset fra anlæg 5.

Ved Vestforbrændings start var medarbejderne i produktionen opdelt i en vedligeholdelsesafdeling (også kaldet håndværkerafdeling) og en driftsafdeling. Et vagthold i driftsafdelingen bestod af to kedelpassere, to ovnvagter, to kranførere og en vagtchef. Kedelpasserne var ansat i henhold til overenskomst med FOA, ovnvagterne og kranførerne i henhold til overenskomst med SID (nu 3F), mens vagtchefen typisk var ansat efter overenskomsten for maskinmestre. Denne sag angår overenskomstforholdene i driftsafdelingen.

Anlæg 5 og 6 var mere højteknologiske end de hidtidige ovnanlæg. Samtidig blev kranfunktionerne fuldautomatiserede. Dette medførte behov for en ændring af produktionsmetoderne, og den 8. oktober 2003, revideret 4. november 2003, blev der indgået følgende ”Principaftale”:

”Principaftale om driftsassistenten på Vestforbrændings skiftehold ved drift af forbrændings- og hjælpeanlæg

Forudsætningen for nærværende aftale er SU-informationerne af 7. juni 2000, 15. marts 2002 og 27. februar 2003 samt jobprofil for driftsholdene (vedlagt), disses opgaver og kompetencer ved start af prøvedrift (indkøringsfasen) af anlæg 6.

- Bemanding vil i ”indkøringsfasen” fra 1. januar 2005 og til 31. december 2006 være en vagtchef og tre driftsassistenten.
- Driftsassistenten arbejder i skiftehold og dækker samtlige 24 timer i døgnnet
- Driftsassistenten udfører alle forekommende opgaver efter vagtchefens anvisning, herunder samtlige funktioner som FOA/SID gruppen hidtil har varetaget (drift af anlæg og hjælpeanlæg, optimering af drift og rundering mv. jf. jobprofil for driftsassistenten), her og nu opgaver, der sikrer, at anlæggene kan fungere indtil næstedags daghold kan udføre evt. reparationer og vedligehold – eventuelle behov for manuel betjening af kranerne samt andre opgaver, der måtte komme på alle anlæg, inkl. hjælpeanlæg. Ved behov for længerevarende manuel betjening af kranerne tilkaldes yderligere det fornødne mandskab. Af døgnrapporterne skal fremgå art og omfang af opgaver, som er udført for at holde anlægget i drift indtil næste dag. Døgnrapporter indgår i styregruppens vurdering ved sta-

tusmøderne. Såfremt reparations- og vedligeholdelsesopgaver varetages af intern arbejdskraft udføres disse af vedligeholdelsesafdelingen.

- ...
- Opslag om ledige stillinger som driftsassisterer sker internt og herefter eventuelt eksternt af hensyn til at kunne rekruttere den bedst egnede. Løn- og ansættelsesvilkår fastsættes i henhold til den mellem FOA, SiD, Vestforbrænding og KL etablerede særaftale for driftsassisterer ved Vestforbrænding, som supplerer de nugældende overenskomster mellem KL og hhv. FOA og SiD ved indkørfasens start (aftalens mere konkrete indhold aftales mellem parterne på baggrund af de nuværende overenskomster).
- Der indgås aftale om arbejdstilrettelæggelse, efter- og videreuddannelse for perioden indtil indkørfasens start, som kan garantere den fornødne interne ro på virksomheden, således at kræfterne kan koncentreres om overgangen til FTO på Vestforbrænding.
- ...”

Aftalen er underskrevet den 3. december 2003 af følgende: Erik Heress, FOA, René de Palo, FOA, Johnny H. Lund, FOA, Niels Jeppesen, DM, Frode Øster, DM, Jørgen Jørgensen, DEF, Robert Larsen, DEF, Arne Hansen, SID, Steve Hjorth, SID, Torben L. Simonsen, SID, Ivar Green-Paulsen, Vestforbrænding, Henrik Ørnebjerg, Vestforbrænding, Inge Espensen Vestforbrænding, Bent Erik Schmidt, KL og [ulæseligt] Burchwald.

Vestforbrænding havde i forbindelse med drøftelserne et ønske om en virksomhedsoverenskomst, men dette blev afvist fra lønmodtagerside.

Den 29. september 2005 blev der mellem 3F, FOA og Vestforbrænding indgået ”Aftale om vilkår for ansættelse som driftsassisterer i forbindelse med FTO [Fremtidens Tekniske Organisation] fra 31. oktober 2005”, kaldet FTO-aftalen. Aftalen er en aftale om løn og ansættelsesvilkår for driftsassisterer. Aftalen er på arbejdstagerside underskrevet af René de Palo som tillidsrepræsentant for FOA/Vestforbrænding og Steve Hjorth for 3F-klubben på Vestforbrænding og fra Vestforbrænding af Henrik Ørnebjerg og Inge Jespersen.

Den 13. februar 2007 opsagde tillidsrepræsentanterne for FOA og 3F FTO-aftalen. Det hedder i opsigelsen:

”FOA-3F opsiger D.D. FTO aftalen til udløb den 31-08-07 da vi mener at forudsætningen for FTOen ikke er opfyldt og at vi ikke kan tolke den mere da den ikke lever op til d.d.”

Den 22. marts 2007 blev der holdt et ”statusmøde, FTO” med deltagelse René de Palo, tillidsrepræsentant for FOA, Paul Erik Knudsen, tillidsrepræsentant for 3F, samt Henrik Ørnebjerg og Inge Espensen fra Vestforbrænding. I referatet, der er underskrevet af deltagerne, hedder det under punktet ”Siden sidst, herunder redegørelse fra tillidsrepræsentanterne om årsag og bevæggrunde for opsigelse af FTO aftalen” bl.a.:

”Han [Henrik Ørnebjerg] opsummerede kort tillidsrepræsentanternes bevæggrunde:

- at det faktuelle/forudsætningerne har ændret sig
- at aftalen ikke er god nok til at håndtere dette

René de Palo og Paul Erik Knudsen var enige i opsummeringen.

Henrik Ørnebjerg konstaterede herefter i enighed med tillidsrepræsentanterne, at tillidsrepræsentanternes opsigelse af FTO aftalen betyder, at også de hertil hørende aftaler, herunder Fortolkningsaftalen af den 10. okt. 2006 og Principaftalen af den 8. oktober 2003, revideret den 4. november 2004 er bortfaldet ved udgangen af august måned 2007 og hermed alle tidligere aftaler og kutymmer.

René de Palo og Paul Erik Knudsen var også enige med Henrik Ørnebjerg i, at herefter er det overenskomsterne, der er gældende fra 1. september 2007.”

Den 6. juli 2007 holdt ledelsen på Vestforbrænding et orienteringsmøde med driftsassistenterne på baggrund af opsigelsen af FTO-aftalen. På mødet tilkendegav ledelsen, at man på baggrund af opsigelsen havde besluttet, at overenskomsterne for 3F og FOA ville blive fulgt fremover, og at stillingsbetegnelserne og de aftalte lønvilkår ville være uændrede.

Den 5. september 2007 blev der holdt et møde med repræsentanter for KL, Vestforbrænding, 3F og FOA om konsekvenserne af, at FTO-aftalen var bortfaldet. Af referatet fremgår bl.a., at parterne er enige om, at de centrale overenskomster og aftaler er gældende.

Den 3. oktober 2007 blev der herefter indgået

”Forhåndsftale – Driftsassister henhørende under 3F overenskomsten og FOA overenskomsten.”

Det fremgår af aftalens § 2, at den omfatter driftsassister i Produktionsområdet, ansat i henhold til begge overenskomster. Aftalen indeholder bl.a. løn- og arbejdsvilkår.

I november 2007 ansatte Vestforbrænding en driftsassistent på håndværkeroverenskomsten. I efteråret 2008 opslog Vestforbrænding endvidere en stilling som driftsassistent med en håndværksmæssig baggrund.

På foranledning af 3F og FOA blev der herefter den 12. juni 2009 holdt et møde med Vestforbrænding om, hvorvidt ansættelser fremover skulle ske efter FOA/3F-overenskomstgrundlaget. Det hedder i et uenighedsreferat fra mødet.

”Det er 3F’s og FOA’s opfattelse, at medarbejdere som ansættes som driftsassister på Vestforbrænding, skal ansættes på en 3F eller FOA overenskomst, med dertil hørende aftaler.

Dette er Vestforbrænding ikke enig i.”

I fortsættelse af uenigheden mellem parterne begærede 3F og FOA afholdt mæglingmøde på baggrund af, at Vestforbrænding ansatte personale som driftsassister på vilkår efter håndværkeraftalen. På mæglingmøde den 18. november 2010 henviste 3F og FOA bl.a. til principafta-

len om driftsassistenten af 3. december 2003 og fastholdt, at principaftalen fortsat var gældende. KL og Vestforbrænding anførte på deres side, at principaftalen løbende var blevet tømt for praktisk betydning som følge af bl.a. nye lokalaftaler og ændrede vilkår. Aftalen ville derfor formelt blive opsagt.

Vestforbrænding skrev herefter den 19. november 2010 således til FOA, 3F, Dansk Metal, Dansk El-Forbund og KL:

”Til aftaleparterne vedr. Principaftalen af 3.12.2003

Principaftalen er løbende blevet tømt for praktisk betydning som følge af bl.a. nye lokalaftaler og ændrede forhold.

Da der imidlertid fortsat rejses tvivl herved fra nogle aftaleparterers side, vil Vestforbrænding for en god ordens skyld meddele, at principaftalen opsiges med 3 måneders varsel til udgangen af en måned, det vil sige til udgangen af februar måned 2011.

Organiseringen af arbejdet vil fortsætte helt som hidtil, ligesom det i sig selv ikke vil berøre nogle medarbejdere og deres ansættelsesvilkår.”

Overenskomsternes beskrivelse af deres dækningsområde

I overenskomst for kedel-, maskin- og motorpassere ved I/S Vestforbrænding hedder det.

”§ 1. hvem er omfattet

Overenskomsten omfatter kedel-, maskin- og motorpassere, der ansættes ved I/S Vestforbrænding.

Bemærkning

Kedelpassere er pligtige at deltage i alt forefaldende arbejde efter ledelsens skøn.”

I KL og Fagligt Fælles Forbund – 3F’s overenskomst for specialarbejdere, faglærte gartnere, faglærte brolæggere, faglærte struktører, faglærte murere m.fl., hedder det:

” § 1 Hvem er omfattet

Stk. 1

Overenskomsten omfatter

1. specialarbejdere, der hovedsagelig er beskæftiget med en eller flere af de i bilag 1, 1. pkt. nævnte opgaver

...

3. faglærte medarbejdere med de i bilag 1. punkt 3 nævnte erhvervsfaglige grunduddannelser som er ansat i

1. KLs forhandlingsområde, bortset fra Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune

2. virksomheder, som har bemyndiget KL til med bindende virkning at indgå overenskomst mv. om løn- og ansættelsesvilkår”

I Overenskomst for håndværkere hedder det:

”§1 Dækningsområde

Overenskomsten omfatter medarbejdere, der ansættes som håndværkere, og som har de i bilag A nævnte uddannelser eller kvalifikationsmæssigt er anerkendt som håndværkere inden for følgende områder:

1. Blik- og Rørarbejderforbundet
2. Dansk El-Forbund
3. Dansk Metal
4. Fagligt Fælles forbund – 3F
5. Fødevarerforbundet NNF
6. Malerforbundet i Danmark
7. Serviceforbundet

Og som er ansat i

1. KLs forhandlingsområde

...”

Forklaringer

René de Palo har forklaret bl.a., at han har været tillidsrepræsentant for FOA på Vestforbrænding fra 2000 til 2011. Baggrunden for principaftalen af 3. december 2003 var, at den nye teknologi stillede krav om en mere fleksibel arbejdstilrettelæggelse. 3F- og FOA- ansatte arbejdede ikke sammen med håndværkere i produktionsafdelingen. Håndværkerne var beskæftiget i vedligeholdelsesafdelingen. Håndværkerne ville ikke give deres fra sig.

Forbundene deltog vedrørende principaftalen om driftsassistenten, fordi man skulle ind og rode ved overenskomsterne, der skulle blandes sammen. Det havde de ikke kompetence til lokalt. Indfasningen af den fleksible arbejdstilrettelæggelse skete over nogle år indtil FTO-aftalen i 2005. Kedelpasserne skulle læres op som ovenvagt og 3F ansatte skulle have kedelpassercertifikat og sidemandsoplæring som kedelpassere. FOA og 3F opsagde FTO-aftalen, fordi de følte at betingelserne ikke blev opfyldt. Det gav anledning til betydelig uro. Derfor var der ingen grund til at have aftalen. De ønskede en ny aftale. Han deltog i forhandlingerne om ”Forhåndsaf-tale. Driftsassistenten henhørende under 3F overenskomsten og FOA overenskomsten” af 3. oktober 2007. Vestforbrænding sagde ikke under forhandlingerne, at de ville ansætte driftsassistenten på håndværkeroverenskomsten.

Af de nuværende driftsassistenten er 10 ansat efter 3F overenskomsten, 7 efter FOA overenskomsten og 3 efter håndværkeroverenskomsten. De udfører alle samme slags arbejde. De, der er ansat efter håndværkeroverenskomsten, har ingen særlige opgaver. Når der er behov for egentlig håndværkerbistand i driftsafdelingen, tilkalder de en medarbejder fra håndværkerafdelingen.

Arne Hansen har forklaret bl.a., at han er tidligere sekretariatsleder i SID. Han var hovedansvarlig for det offentlige område og hovedforhandler på den 3F overenskomst, der gælder for Vestforbrænding. Han havde kompetence til at indgå udfyldende overenskomster. Han forhandlede med Bent Erik Schmidt fra KL. Ejnar Burchwald havde en tilsvarende kompetence hos FOA. Der var en del uro på Vestforbrændingen. Bent Erik Schmidt henvendte sig til ham og spurgte, om de ikke kunne finde ud af noget. Der var for stive faggrænser. Vestforbrænding ønskede en virksomhedsoverenskomst, men det kunne der ikke blive enighed om. Man forhandlede sig derfor frem til principaftalen af 3. december 2003. Som udgangspunkt ville håndværkerne godt være med, men de ville ikke afgive noget af deres eget. Vi lukkede dem ikke ind som driftsassistenten. Håndværkerne medunderskrev på principaftalen. Det opfattede han som deres accept af, at driftsassistenten var 3F/FOA område. Efter hans opfattelse er principaftalen knyttet til overenskomsten. Den udfylder den eksisterende overenskomst og skal opsiges sammen med overenskomsten. Han har ikke deltaget i forhandlingerne efter principaftalen.

Eva Bo Christensen har forklaret bl.a., at hun er ansat i FOA's afdeling 1. Hun fik først kendskab til forholdene på Vestforbrænding i forbindelse med en arbejdsnedlæggelse i 2007. Hun var med til at få stykket forhånds-aftalen af 3. oktober 2007 sammen. Alle parter var interesseret i at bevare driftsassistentordningen, så der skulle ske en indpasning af løn på overenskomsterne. Der blev ikke under forhandlingerne åbnet for, at håndværkere kunne være driftsassistenten. Hun var godt klar over, at Vestforbrænding ønskede håndværkere, men det kunne ikke blive som driftsassistent, så ville de ikke have indgået aftalen.

Inge Espensen har forklaret bl.a., at hun har været personalechef på Vestforbrænding. I forbindelse med idrifttagningen af de mere højteknologiske anlæg 5 og 6 skulle der bruges færre medarbejdere, og de fandt det nødvendigt, at det var nemmere at flytte folk rundt. Vestforbrænding indledte derfor et efteruddannelsesforløb for at opkvalificere medarbejderne. Vestforbrænding ville gerne have ophævet faggrænserne, således at der kunne arbejdes på tværs. SID ville ikke gå ind for det. Vestforbrænding tilkendegav, at man så ville indkalde forbundene. Vestforbrænding ville gerne have en virksomhedsoverenskomst, og man opfandt i den forbindelse driftsassistents-titlen. Da det ikke kunne lade sig gøre at få en virksomhedsoverenskomst, blev man enige om at fortsætte drøftelserne med 3F og FOA. Tillidsrepræsentanterne havde deres faglige organisationer med til drøftelserne. Derfor valgte Vestforbrænding at lade KL deltage som deres rådgiver. Principaftalen har ikke karakter af en overenskomst. Det er baggrundsmateriale til brug for at udarbejde en egentlig lokalaf-tale, således som det skete i 2005. Det var ikke på tale, at de centrale overenskomstparter skulle underskrive lokalaf-talerne. Efter indgåelsen af FTO-aftalen var principaftalen helt uden betydning. Hun var forundret over, at 3F og FOA opsagde FTO-aftalen. Under drøftelserne på mødet herom den 22. marts 2007 var ledelsen og medarbejderrepræsentanterne enige om, at de tidligere aftaler, herunder principaftalen, var bortfaldet, og

at det herefter var overenskomsterne, der gjaldt. Hun har aldrig lagt skjul på, at Vestforbrænding ønskede at ansætte håndværkere i driftsafdelingen. Disse har via deres uddannelse en bedre forståelse af tekniske spørgsmål og er lettere at lære op. De havde ved indgåelsen af FTO-aftalen nogle meget erfarne medarbejdere, som kunne oplæres i den nye teknik, men det vil kræve en meget langvarig oplæring ved ansættelse af nye ikke faglærte medarbejdere. Om opsigelsen i 2010 af principaftalen har hun forklaret, at den blev opsagt for en sikkerheds skyld. Den var efter Vestforbrændings opfattelse udtømt for sit indhold, men de blev ved med at blive mødt med den i diskussioner om løn- og arbejdsforhold.

Henrik Ørnebjerg har forklaret bl.a., at han er produktionschef på Vestforbrænding. KL deltog som rådgiver på principaftalen. Principaftalen var første skridt og lå til grund for FTO-aftalen. Medarbejdernes opsigelse af FTO-aftalen kom bag på ham. På mødet den 22. marts 2007 var det væsentligt for ham at få præciseret konsekvenserne af den opsagte aftale. Driftsassistenternes arbejdsopgaver kræver forståelse for komplicerede tekniske processer. Det var muligt at oplære nogle af deres egne erfarne medarbejdere, men ved nyrekruttering vil det efter hans skøn tage flere år at oplære en ufaglært til at varetage opgaverne. Det har ligget klart i forløbet, at der fremadrettet ville være behov for faguddannede ved nyansættelser. Dette er også sagt under drøftelserne med tillidsrepræsentanterne.

Jakob Reinholdt har forklaret bl.a., at han er chefkonsulent i KL. Vestforbrænding er et kommunalt, såkaldt § 60 selskab. Principaftalen har efter hans opfattelse ikke status som en central overenskomst. KL har bistået som konsulent i forbindelse med en lokal aftale.

5. Parternes argumentation

Klager har til støtte for påstand 1) navnlig anført, at Vestforbrænding er forpligtet til udelukkende at ansætte driftsassistenten efter de overenskomster, der er indgået mellem KL, Vestforbrænding, og FOA og 3F. Principaftalen af 8. oktober 2003 udfylder overenskomsternes dækningsområde og kan derfor ikke ensidigt opsiges af Vestforbrænding. Principaftalen beskriver det fælles faglige dækningsområde for FOA's og 3F's to overenskomster i forhold til Vestforbrænding, nemlig driftsassistenten i produktionsområdet, og afgrænsningen i forhold til håndværkeroverenskomsten. Driftsassistenten i produktionsområdet er således omfattet af FOA's og 3F's overenskomster – uanset om driftsassistenten har anden uddannelse end kranførercertifikat eller kedelpassercertifikat – mens arbejdet i håndværkerafdelingen er omfattet af håndværkeroverenskomsten.

Principaftalen er indgået under medvirken af de centrale overenskomstparter og kan alene bortfalde sammen med forbundenes overenskomster. Der er tale om en kollektiv aftale omfattet af arbejdsretsloven. Subsidiært gøres det gældende, at principaftalen alene kan opsiges af KL, der er part i aftalen, og dette er ikke sket.

Til støtte for påstand 2) har klager navnlig anført, at der – uanset om principaftalen måtte anses for bortfaldet – fortsat gælder et fælles dækningsområde for driftsassistenten. Dette har været parternes fælles forståelse siden indgåelsen af principaftalen, nemlig at driftsassistenten i produktionsområdet var omfattet af overenskomsterne med FOA og 3F. Dette følger da også af den lokale – og fort-

sat gældende – forhåndsftale af 3. oktober 2007. Konkret har alle driftsassisterter siden 2003 udført samme arbejde. Dette gælder også de nyansatte, som Vestforbrænding har indplaceret på håndværkeroverenskomsten. De nyansatte er efter ansættelsen, som de øvrige driftsassisterter, uddannet med krancertifikat og kedelpassercertifikat. Der er ikke kommet nye faglige funktioner til efter 2003. Der er tale om specialiserede arbejdsområder. I det daglige udfører ingen driftsassisterter håndværksarbejde i form af reparationer eller lignende, idet medarbejdere fra håndværkerafdelingen tilkaldes til disse opgaver.

Der er ikke i det efterfølgende forløb, heller ikke efter opsigelsen af FTO-aftalen, fra FOA eller 3Fs side åbnet op for, at driftsassisterter kan ansættes efter håndværkeroverenskomsten.

Indklagede har til støtte for frifindelsespåstanden vedrørende klagers påstand 1) navnlig anført, at principaftalen er en hensigtserklæring, der højst har karakter af en lokalaftale indgået på Vestforbrænding af de lokale parter. Dette underbygges af, at de indledende drøftelser foregik i samarbejdsudvalget, samt at principaftalen ikke er indgået i forbindelse med forhandlingerne om de øvrige overenskomster. Det forhold, at de centrale parter var medunderskrivere på aftalen, ændrer ikke herpå, idet Bent Erik Schmidt fra KL bistod som konsulent for Vestforbrænding. Aftalen er da heller ikke forelagt Kommunernes Lønningsnævn, hvilket er en gyldighedsbetingelse, hvis principaftalen skulle have virkning på overenskomstniveau, jf. kommunalstyrelseslovens § 67.

Principaftalen kunne som lokalaftale opsiges ensidigt af Vestforbrænding. Principaftalen er endvidere uden indhold og uden betydning for rækkevidden af 3F's og FOA's overenskomster, hvilket er bekræftet af tillidsrepræsentanterne på mødet den 22. marts 2007 i forbindelse med opsigelsen af FTO-aftalen. Principaftalen var således allerede bortfaldet, da Vestforbrænding formelt opsagde den 19. november 2010.

Til støtte for frifindelsespåstanden over for klagers påstand 2) har indklagede navnlig anført, at hverken principaftalen eller overenskomsterne med 3F og FOA forpligter Vestforbrænding til at ansætte alle medarbejdere med titel af driftsassistent i henhold til FOA og 3F overenskomsterne. Den teknologiske udvikling har medført, at der stilles betydelige krav til driftsassisterterens kunnen. De driftsassisterter, der har været ansat hos Vestforbrænding i længere tid, er oplært og videreuddannet og kan således udføre de arbejdsopgaver, som kræves af dem. For så vidt angår nyansatte medarbejdere er en faglært baggrund imidlertid som udgangspunkt en forudsætning for, at den fornødne oplæring kan ske inden for rimelig tid. I det omfang stillingen forudsætter ansættelse af faglærte medarbejdere, er disse omfattet af den pågældende overenskomst for faglærte, typisk håndværkeroverenskomsten.

6. Opmandens begrundelse og resultat

Påstand 1

Principaftalen af 8. oktober 2003 blev indgået i forbindelse med, at driften på Vestforbrænding fremadrettet skulle ske på anlæg 5 og 6. Disse anlæg havde en anden og væsentlig mere højteknologisk drift end de hidtidige anlæg. Det var derfor påkrævet, at der skete betydelige ændringer af produktionsmetoderne. Ledelsen på Vestforbrænding arbejdede i forbindelse hermed med en overgang

til en ny arbejdstilrettelæggelse, kaldet Fremtidens Tekniske Organisation (FTO). Principaftalen må anses for et led heri. I forbindelse med drøftelserne om principaftalen deltog udover repræsentanter for Vestforbrænding og de lokale tillidsrepræsentanter for FOA og 3F tillige repræsentanter for de centrale overenskomstparter, herunder Bent Erik Schmidt fra KL. Principaftalen er endvidere underskrevet af repræsentanter for Dansk Metal og Dansk EI-Forbund.

Efter indholdet af principaftalen skulle der bl.a. indgås aftaler om løn- og ansættelsesvilkår, samt om arbejdstilrettelæggelse og efter- og videreuddannelse indtil indkøringsfasens start.

Selv om repræsentanter for de centrale aftaleparter medvirkede ved aftalens indgåelse finder jeg, at FOA og 3F ikke har godtgjort, at principaftalen knytter sig så nært til FOA's og 3F's overenskomster, at principaftalen alene har kunnet opsiges som en integreret del af disse. Jeg har herved lagt vægt på, at principaftalen ikke har været undergivet realitetsforhandlinger i forbindelse med de almindelige overenskomstforhandlinger. Dette resultat støttes også af, at det efter referatet af mødet den 22. marts 2007 må lægges til grund, at der var enighed mellem ledelsen og de lokale tillidsrepræsentanter for FOA og 3F om, at alle lokalaftaler, herunder principaftalen, var bortfaldet i forbindelse med opsigelsen af FTO-aftalen. Der er endvidere ikke tilstrækkeligt grundlag for at tilside-sætte indklagedes oplysning om, at Bent Erik Schmidt fra KL deltog som konsulent for Vestforbrænding. Det bemærkes herved, at principaftalen ikke har været forelagt Kommunernes Løn-ningsnævn.

På den anførte baggrund finder jeg, at principaftalen alene har karakter af en lokalaftale, der som sådan har kunnet opsiges ensidigt af hver af parterne.

Der kan herefter ikke gives klager medhold i påstand 1.

Påstand 2

Spørgsmålet er herefter, om der gælder et fælles dækningsområde således, at driftsassistenten i produktionsområdet er omfattet af FOA's og 3F's overenskomster, uanset om driftsassistenten har en anden uddannelse end krancertifikat og kedelpassercertifikat, herunder en faglig uddannelse som håndværker.

Som ovenfor anført må principaftalen anses for en lokalaftale, der har kunnet opsiges ensidigt af parterne. Jeg finder i overensstemmelse med almindelig praksis, at aftalen har kunnet opsiges med et varsel på 3 måneder. Principaftalen blev opsagt af Vestforbrænding den 19. november 2010 til udløb med udgangen af februar 2011. Principaftalen må herefter anses for bortfaldet senest på dette tidspunkt. Det bemærkes dog herved, at principaftalen var en forudsætning for, og havde en så nær tilknytning til, indgåelsen af FTO-aftalen, at den i det væsentlige må anses for at have mistet sin betydning efter opsigelsen af FTO-aftalen.

FTO-aftalen blev afløst af den fortsat gældende forhåndsaf tale af 3. oktober 2007. Forhåndsaf talen dækker efter sin overskrift "Driftsassistenten henhørende under 3F overenskomsten og FOA overenskomsten, og efter § 2 om aftalens omfang omfatter aftalen driftsassistenten i produktionsområ-

det, ansat i henhold til begge overenskomster”. Det fremgår ikke af aftalens ordlyd, at driftsassistenten alene kan ansættes i henhold til overenskomsterne med FOA og 3F.

På denne baggrund og efter de afgivne forklaringer finder jeg, at det ikke er godtgjort, at der hos aftaleparterne var en fælles forståelse om, at overenskomstgrundlaget skulle forstås således, at driftsassistenten skulle ansættes efter overenskomsterne med FOA og 3F uanset medarbejderens uddannelsesmæssige baggrund.

Som følge af det anførte finder jeg, at overenskomstgrundlaget må fortolkes således, at der ikke består en forpligtelse for Vestforbrænding til at ansætte alle driftsassistenten i henholdt til overenskomsterne med FOA og 3F uanset hvilken uddannelsesmæssig baggrund, den enkelte ansatte har. Der kan derfor heller ikke gives klager medhold i påstand 2.

Jeg tager herefter indklagedes frifindelsespåstande til følge.

Thi bestemmes:

Vestforbrænding frifindes.

Hver part skal bære egne sagsomkostninger og betaler halvdelen af opmandens honorar.

København, den 23. januar 2014.

Jytte Scharling

